

Το χωριό

Φωλιασμένο ανάμεσα στους πρόποδες
του δάσους και του βουνού
φορούσε ζερβά σαν σκουφί
την κορφή του Αϊ-Λιά
κι αγνάντευε τη δύση.

Πριν το διχάσουν οι πόλεμοι
το χώριζε στη μέση το δροσερό ρυάκι –
βρέφος των δρυάδων του δάσους
και θερινή εστία των αηδονιών.
Στις όχθες του, κάτω από τα πλατάνια
έστηναν οι γυναίκες πλυσταριό, ξέβγαζαν
ξιπόλητες τα ρούχα στα γάργαρα νερά
έλουζαν με αλυσίδα τις πλεξούδες τους
κι εμείς εξερευνούσαμε τη ρεματιά
μαζεύοντας μανουσάκια.

Το ρέμα πλημμύριζε στις νεροποντές.
Σπεύδαμε στη Μέλιενα
και φούσκωνε ο νους μας
σαν θωρούσαμε την κατεβασιά
να φέρνει ξεριζωμένα δέντρα
και λιθάρια πελώρια. Βάζαμε στοίχημα
ποιος θα περνούσε πρώτα αντίπερα
και χτίζαμε εφήμερα γιοφύρια.

Δυο πηγάδια
τρέφονταν απ' τον αφαλό της γης.
Το ένα κάτω από τον γέρικο πλάτανο –
παλαιά στέκι κλεφτών και καπεταναίων.
Το κρύο του νερό δρόσιζε
των αρρώστων τα φλογισμένα μέτωπα
και στη μαρμαρένια του κορύτα
ξεδιψούσαν τα ζωντανά.
Το άλλο καμάρωνε στο κέντρο.
Γύρο τους σύρονταν οι χοροί
κι αντηχούσαν τα κλαρίνα
σε γιορτές και πανηγύρια.

Πέντε Άγιοι φρουρούσαν το χωριό.
Η εκκλησιά της Παναγιάς δέσποζε
ψηλά στο λόφο.
Χτίστες Λαγκαδιανοί τη θεμέλιωσαν
μ' αγκωνάρια ριζιμιά
την έχτισαν με πέτρα πελεκητή
και την πλακόστρωσαν.
Η καμπάνα κρεμασμένη στη βελανιδιά
σήμανε χαρμόσυνα

και κάποτε χτυπούσε θλιβερά
ή έκρουε με φούρια, προαγγέλλοντας κίνδυνο.

Το μονοθέσιο σχολειό
δίπλα στην Παναγιά, κατώφλι διαφώτισης.
Απ' τα φαρδιά του τα παράθυρα ατενίζαμε
σμήνη πουλιών, το γαλάζιο τ' ουρανού
λευκά ή γκριζα σύννεφα, τη βροχή
τις καταιγίδες, τις νιφάδες του χιονιού.
Στη σκηνή του, η μαγεία του θεάτρου –
ερασιτεχνικές παραστάσεις της νεολαίας.
Έξι χρόνια θητείας, τρεις τάξεις στα αριστερά
και τρεις στα δεξιά, η πρόοδος σημαδευόταν
με τη διαδοχική αλλαγή θέσης στα θρανία.
Όταν γινόταν η προέκταση του προαύλιου
οι αξίνες σκόνταψαν σε λείψανα
και ξέθαψαν ολόκληρο νεκροταφείο.
Κοιτούσαμε με δέος τ' ανώνυμα οστά.

Τα καφενεία, αποκλειστικά στέκια αντρών
μερικοί λησμονούσαν τα σπίτια τους
και το πήγαιν' έλα των πιτσιρικών
με τα μηνύματα των μανάδων
τους αγκύλωνε τη συνείδηση.

Ο ήλιος χρονοτριβούσε
πίσω απ' το βουνό.
Τον προσμέναμε μετρώντας τις ώρες
με την οπισθοχώρηση του ίσκιου
ώσπου να προβάλει φλογερός.

Το δάσος ζηλευτή κορώνα·
οι φυλλωσιές του άλλαζαν χρώμα
σαν τον χαμαιλέοντα
από εποχή σ' εποχή.

Παναγιώτα Σπ. Κριλή